

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslo kryptis (šaka) kodas	Fakultetas	Katedra
Lietuvos istorijos ir istoriografijos periodizaciniai modeliai	Istorija ir archeologija H 005	Istorijos	Istorijos teorijos ir kultūros istorijos katedra
Studijų būdas	Kreditų skaičius ECTS	Studijų būdas	Kreditų skaičius
paskaitos	2	konsultacijos	1,5
individualus	2	seminarai	2

Viso: 7,5 kredito

Dalyko anotacija
Dalykas, apimdamas Lietuvos istorijos bendrųjų vaizdinių (sintezių), atskiroms istorijos sritims skirtų darbų (monografių) bei paties istorijos mokslo (istoriografijos) raidos studijas, rekonstruoja teorinių Lietuvos istorijos problemų žemėlapi, kuris yra šio kurso objektas ir ašinė perspektyva. Terminas- Lietuvos istorija - suprantamas tiek ontologine, tiek epistemologine prasme, todėl lygiagrečiai gilinamasi ir į klasikinę istorinę problematiką, ir į istoriografiją (istorijos mokslo raidos studijas). Kurse, atsižvelgiant į šiuolaikines istorijos metodologijas (istorizmo įveikos metodologines mokyklas), analizuojama Lietuvos istorijos istoriografija, šiuolaikiniai tyrimai ir sintezės. Pasirenkamaviena arba kelios studijų kryptys: 1. Lietuvos istorijos istoriografijos paradigmos (nagrinėjama Lietuvos istorijos istoriografijos raida); 2. Šiuolaikiniai Lietuvos istorijos teoriniai modeliai; 3. Lietuvos istorijos periodizaciniai modeliai, ligšioliniai procesų ir struktūrų tyrimai; 4. Lietuvos istorijos tyrimų perspektyvos atnaujintos istorikos kontekste. Dalyko tikslas- Lietuvos istorijos ir istoriografijos periodizacinių modelių kursas skirtas periodizacinių modelių teorijos ir istorijos refleksijai, integralios sociokultūrinės periodizacijos paieškomis, savo teorinių prielaidų identifikavimui istorijos mokslo sklaidos kontekste. Tokiu būdu daugelis tradicinių Lietuvos istorijos temų ir problemų įgyja naujus probleminius parametrus, suprobleminama ir kontekstualizuojama rengiamos disertacijos periodizacija.
Pagrindinė literatūra
1. Rüsen J. Istorika. Istorikos darbų rinktinė. – Vilnius, 2007. 2. Rusen J. Studies in Metahistory, Human Sciences Research Council Pretoria, 1993. 3. Western Historical Thinking. An Intercultural Debate. Edited by Jorn Rusen, Berghahn Books: New York, Oxford, 2002 4. Nationalizing the Past. Historians as Nation Builders in Modern Europe. Edited by Stefan Berger and Chris Lorenz, Polgrave Macmillan, 2010. 5. Bar M. Historians and Nationalism. East-Central Europe in the Nineteenth Century, Oxford university Press, 2010. 6. Teoria wiedzy o przeszlosci na tle wspolczesnej humanistyki. Antologia, pod redakcją Ewy Domanskiej, Poznan, 2010. 7. Norkus Z. Istorika: istorinis įvadas. Vilnius, 1996. -246 p. 8. Bumblauskas, A. Lietuvos istorijos periodizacijos modeliai socialinės istorijos požiūriu // Lietuvos istorijos studijos, 2006, t. 17, p. 9-26. 9. Bumblauskas, A. Senosios Lietuvos istorija. 1009 – 1795 . - Vilnius, 2005. - 485 p. 10. Bumblauskas, A. Penkios Zenono Ivinskio teorinės novacijos // Lietuvos istorijos studijos, 1997, nr. 4, p. 14-34. 11. Krapauskas V. Nationalism and Historiography: The Case of Nineteenth-Century Lithuanian Historicism. Boulder, 2000. 12. Švedas A. Matricos nelaisvėje: sovietmečio lietuvių istoriografija (1944 – 1985). Vilnius, 2009. 13. Gieda A. Manifestuojanti Klėja. Istorikai ir istorija Lietuvoje 1883 – 1940 metais. Vilnius: VU I-kla, 2017. 639 p.

Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	mokslo laipsnis	pedag. vardas	Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus
Alfredas Bumblauskas	Dr. (HP)	Prof.	<i>Alma Mater Vilnensis: Vilniaus universiteto turtai istorijos skersvėjuose (XVI-XXI amžiai)</i> / Vygintas Bronius Pšibilskis (atsakomasis redaktorius). Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2016. – XXIII, 883 p. Bumblauskas A., Šmidas E. Žalgiris: kas atsakyta į neatsakytus klausimus? // <i>Lietuvos istorijos studijos</i>, 2016, t. 37, p. 9-32. <i>Žemaitijos krikštas. Christianizacijos procesas XV–XVII amžiuje</i> / Alfredas Bumblauskas, Mangirdas Bumblauskas. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2018. – 372 p. <i>Kultūrų kryžkelė. Vilniaus Švč. Trejybės šventovė ir vienuolynas: kolektyvinė monografija</i> / red. Alfredas Bumblauskas, Salvijus Kulevičius, Ihor Skoczylas. – Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2018. – 408 p. ; <i>На перехресті культур: Монастир і храм Пресвятої Трійці у Вільнюсі: Колективна монографія</i> за ред. Альфредаса Бумблаускаса, Сальвіюса Кулявічюса та Ігоря Скочиляса / 2-ге, виправл. й доповн. видання. (Серія «Київське християнство», т. 16) Львів: Видавництво УКУ, 2018. – 912 с. <i>Lietuvos istorija kiekvienam</i> / A. Bumblauskas, A. Eidintas, A. Kulakauskas, M. Tamošaitis; sudarytojas ir dalykinis redaktorius Alfonsas Eidintas. – Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos centras, 2018. 439 p. ; <i>Історія Литви кожному</i> / А. Бумблаускас, А. Ейдінтас, А. Кулакаускас, М. Тамошайтіс; наук. ред. укр. вид. Володимир Поліщук. – Київ: Балтія Друк, 2018. – 422, [1] с. <i>Lietuvos istorija: paaugusių žmonių knyga. I dalis</i> / Alfredas Bumblauskas, Mangirdas Bumblauskas. – Vilnius: Baltų lankų vadovėliai, 2017. – 280 p. ; <i>Lietuvos istorija : paaugusių žmonių knyga. Dalis 2, Ilgasis XIX amžius</i> / Alfredas Bumblauskas, Mangirdas Bumblauskas. – Vilnius: Baltų lankų vadovėliai, 2020. – 223 p. <i>Alma Mater Vilnensis: trumpa universiteto istorija</i> / parengė Alfredas Bumblauskas ir kiti 10 rengėjų. – Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2019. – 203 p. ; <i>Alma Mater Vilnensis: a short history of the university</i> / [edited by Loreta Skurvydaitė]. – Vilnius: Vilnius University Press, 2020. – 223, [1] p. Bumblauskas A., Edvardas Gudavičius: žmogus – istorijos meistras – akmuo // <i>Lietuvos istorijos studijos</i>, 2020, t. 45, p. 8-21. <i>Епоха Вітовта в історії України: 1387 – 1430</i> / Борис Черкас, Генуте Киркене, Дмитрій Вашук, Альфредас Бумблаускас, Лорета Скурвидайте. – Київ: Балтія Друк, 2020. – 208 с.

Eligijus Raila	Dr.	Doc.	Lietuvių kalbos normintojai ir norminimo praktikos // Lietuvių kalbos ideologija. Norminimo idėjų ir galios istorija / sud. L. Vaicekauskienė ir N. Šepetys. Naujasis židinys/Aidai, 2016, p. 114-129. Jonas Basanavičius ir Sigmundas Freudas, arba kaip „atgimimo patriarchas“ su nervų ligomis kovojo // <i>Lietuvos istorijos studijos</i>, 2016, t. 38. p. 32-41. Alma Mater Vilnensis. Trumpa universiteto istorija [kartu su A. Bumblausku, B. Butkevičiene, R. Gaidis. S. Jegelevičium, V. Klingaite-Dasevičiene, I. Leonavičiūte, L. Skurvydaite, A. Streikum, T. Vaiseta, D. Vitkauskaite]. Vilnius: VU leidykla, 2019. 204 p., iliustr. Lietuvystės Mozė. Jono Basanavičiaus gyvenimo ir ligos istorija. Vilnius: Naujasis Židinys-Aidai, 2020. 432 p., iliustr.
Patvirtinta Istorijos ir archeologijos mokslo krypties Doktorantūros komiteto posėdyje 2024 m. spalio mėn. 24 d , protokolo Nr. 15600-KT-510			
Doktorantūros komiteto pirmininkė prof. habil.dr. Tamara Bairašauskaitė			